

Mejju • Gunju 1993

Nru. 72

Il-Kelma ta' l-Arċipriet

**Il-Papa tal-PACEM
IN TERRIS**

Tletin sena ilu, eżattament fit-3 ta' Gunju 1963, miet il-Papa Gwanni XXIII, il-Papa tat-Tbissima, *il Papa Buono* : il-Papa li matul Pontifikat qasir ta' erba' snin, seba' xhur u sitt ijiem, imexxielu b'kuraġġ jmexxi l-Knisja ta' Kristu. U sabiex jgħinha tiġġedded u ssir iktar żagħżuha, nieda l-Konċilju Vatikan II, tlett xhur biss wara li kien ġie magħżul fl-ahhar jiem ta' Ottubru 1958.

Erba' snin wara, fil-11 ta' Ottubru 1962, f'San Pietru, Gwanni XXIII fetax solennement din il-laqgħa Ekuumenika, imdawwar b'2500 lsoqof minn kull parti tad-dinja. Il-Konċilju Vatikan II kien l-ikbar bliċca xogħol li huwa wettaq. IL-kliem li huwa qal fil-ftuħ tal-Konċilju nistgħu nġhidu li huma sintesi meraviljuża tal-Programm ta' "aġġornament" tal-Knisja. Huwa qal: *"Il-lum, l-għarusa ta' Kristu tippreferi tuża il-mediċina tal-hniena aktar minn dik tal-hruxija. Hija thossha li għandha tilqa' l-hteġġijiet ta' ilum billi turi dejjem iktar il-validita' tad-duttrinatangħa, iktar milli iġġedded il-kundanni"*.

Id-Dinja ġiet Imħarsa

Flit jiem wara l-Ftuħ tal-Konċilju, id-dinja kienet f'xiifer ta' gwerra ġdida minhabba l-krizita' Kuba. Fil-11.00pm

Tletin Sena mill-Mewt tal-Papa Gwanni XXIII

tal-24 ta' Ottubru, gurnalista Amerikan, li kien midhla sewwa tal-mexxej Russu Kruscev, wera lill-Vatikan l-Ultimegħta' John Kennedy lill-Moscow. Fuq xi bastimenti Russi li kienu qed jivvjagġaw lejn Havana, il-Belt Kapitali ta' Kuba kien hemm missili tal-gwerra. Il-President Amerikan ma kienx kuntrarju li l-Papa jindahal f'din il-kwistjoni. Gwanni XXIII, infurmat immedjatament dwar dan, qabbaż żewġ kollaboraturi sabiex ihejju abbozz ta' messagġ, filwaqt li hu ingabar fil-Kappella jiltob. Siegħa wara, meta tawh il-messagġ, talabhom iħalluh waħdu sabiex jiltob.

Ġhadta flit tal-hin iehor. Il-Papa ġhadta f'idejn il-kollaboraturi tiegħu l-messagġ kważi kważi mibdul kompletament. Saru traduzzjonijiet tiegħu bl-Ingliż u bir-Russu u



intbagħat liż-żewġ ambaxxaturi Amerikan u Russu. Fis-7.00 am: Kruscev wieġeb li kien jaċċetta dak il-messagġ, filwaqt li siegħa wara daħlet il-konferma ta' Kennedy. F'nofs-in-nhar tal-25 ta' Ottubru il-

IL-BELT

VICTORIA

RIVISTA TA' KULL XAHREJN

Uffiċċju Editorjali

CENTRU PARROKKJALI SAN GÖRG

Triq il-Karita', Victoria, Għawdex.

Tel: 556377

MEMBRI ĠODDA FIL-KOMUNITA'
PARROKKJALI**10.4.93** JOHN iben Joseph Borg u Lucia nee' Grima**11.4.93** DARREN iben Gorg Mercieca u Monica nee' Micallef**14.5.93** BIANCA bint Gorg Scicluna u Evelyn nee' Gallacher**15.5.93** ROBERTA bint Raymond Mizzi u Giorgina nee' CassarMARRU JINGHAQDU MA'
KRISTU RXUXTAT**22.3.93** Maria Farrugia**23.3.93** Maria Refalo**31.3.93** Joe George Portelli**16.4.93** Francis Aquilina**12.5.93** Dolores Formosa

Donazzjoni b'Risq ir-Rivista

Rev. Dun Gorg Brincat 40 US\$

QBADNA N-NIŻLA??

Nhar l-Erbgha 26 ta' Mejju ngħata bidu mill-Kummissjoni Djoċesana għall-Apostolat tal-Lajċi, għall-Kampanja favur Ambient Moralment tajjeb. Dan qed isir għax minn sena għal oħra qed tikber il-permissività speċjalment matul ix-xhur tas-sajf kemm fejn il-baħar kif ukoll fit-toroq u fil-pjazze tagħna. Hemm bżonn li bhala nsara noqghodu attenti li ma ningarrux mid-drawwiet ta' nies b'kulturi oħra u minn modi ġodda mwassla lilna bil-mezzi tal-komunikazzjonijiet. Biex dan isir hemm bżonn li nkunu konvinti minn dak li nemmu u ma nibzghux nikkoreġu bil-kalma u bl-edukazzjoni lil min joffendi l-moralità pubblika.

EDITORJAL

MONS ARCIPIRET
25 SENA SACERDOT

Inhossuh dmir tagħna li minn dawn il-kolnani nifirhu lill-Mons. Arcipriet Salv Borg, l'egħluq il-25 sena minn meta ġie ordnat sacerdot mill-E. T. Mons. Nkol Cauchi, Isqof ta' Għawdex.

Nhar it-Tlieta 11 ta' Mejju li għadda hu nqas ma' shabu l-oħra li ġew ordnati f'dak il-jum u filmkien ma' Mons. Isqof ha sehem f'Konċelebrazzjoni li saret fis-santwarju tal-Madonna Ta' Pinu. Dak in-nhar numru ta' parruċċani ingħaqdu miegħu u ma' shabu f'talba ta' radd il-hajr lil Alla tal-grazzji kollha li żejjnu bihom matul daw il-25 sena.

F'data li titthabbar iktar 'l quddiem, il-Parroċca tagħna wkoll ser tagħmel festa lill-Arcipriet tagħna f'egħluq il-25 sena ta' sacerdozju. Dak in-nhar, kull wiehied u waħda minna għandhom jagħmlu hiltom kollha biex nifirhu miegħu, nitolbu miegħu u miegħu nroddu hajr 'l Alla. Dan huwa dmir ta' kull Gorgjan, membru tal-Komunita' Parrokkjali mmexxija għal dawn l-aħhar seba' snin minn Dun Salv, kif nafuh aħna.

Matul il-25 sena ta' sacerdozju Dun Salv ta eżempju ta' sacerdot żelanti u habrieki fil-qasam tal-Mulej. Madem fost iż-żgħażaġh u t-tfal bil-heġġa ta' Don Bosco wara li kompli l-istudji tiegħu ġewwa L-Universita' tal-Lateran, f'Ruma, dritt wara li ġie ordnat sacerdot.

Wettaq hidma siewja fil-Kurja ta' l-Isqof għall-sbatax il-sena shah, u fl-istess żmien għall-em Seminarju tad-Djoċesi. Stinka u hadem fl-Għaqdiet ta' l-Apostolat tal-Lajċi, speċjalment l-Azzjoni Katolika, fejn għadu jaghti sehemu sa llum.

Izda f'dawn il-25 sena, l-ikbar hidma tiegħu u l-iktar waħda impenjattiva żgur li kienu dawn is-seba' snin li matulhom ha hsieb il-parroċca għażiża tagħna ta' San Gorg. Hidmieta ma titkejjix bl-opri li tawtuq jew bl-organizzazzjoni li holoq, izda titkejjel bis-sieghat twal ta' pariri lil kull min kellu bżonn. Titkejjel hidmieta bis-sieghat twal iddedikati għall-qrar. Titkejjel hidmieta minn dak li wettaq fil-hidma pastorali fil-komunita' parrokkjali.

L-Arcipriet mhux qed jistenna minna rigali, imma żgur li jistenna minna għajjuna ikbar biex ikompli fix-xogħol tiegħu. Jistenna minna, f'egħluq il-25 sena tas-sacerdozju tiegħu talba lill-Mulej u lil San Gorg biex iġninhu ikompli jwettaq hidmieta sewwa, kemm bhala sacerdot kif ukoll bhala mexxej tal-Parroċca tagħna.

F'isem il-Board Editorjali u l-Komunita' Parrokkjali kollha nixtiequ li minn qalbna AD MULTOS ANNOS.

GIMGHA EWKARISTIKO-LITURGIKA FIL-BAZILIKA TAGHNA

Bejn Nhar il-Hadd 9 ta' Mejju u l-Hadd 16 ta' Mejju 1993 inżammet fil-Parroċċa taghna l-Gimgha Ewkaristiko-Liturgika. Matul din il-Gimgha għe organiżżat Vjatku sollejni fit-toroq ta' madwar ta' madwar il-Bażilika kif ukoll sar quddies fid-djar tal-Morda. Nhar it-Tlieta 11 ta' Mejju Mons Isqof amministra s-Sagrament tal-Grizma ta' l-Isqof lil 34 tifel u 25 tifla. L-ghada mbagħad, l-Erbgha 12 ta' Mejju 37 tifla u 34 tifel irċewew l-Ewwel Tqarbina. Din il-Gimgha għet fit-tmiem taghha bil-Kwaranturi Mqaddsa li ntemmew b'Konċelebrazzjoni Pontifikali mmexxija minn Mons Isqof u Puċissjoni bis-Santissimu Sagrament mat-toroq ewlenin tal-Belt Victoria.

It-Tfal Bniet li rċewew l-Ewwel Tqarbina



Attard Angelique, Attard Francene, Attard Georgina, Attard Joanne, Attard Ritianne, Attard Marie-Josette, Attard Therese, Cachia Amanda, Camilleri Maureen, Camilleri Rosalie, Cassar Adriana, Cauchi Eleonora, Farrugia M. Georgette, Farrugia Morena, Farrugia Ritienne, Formosa Charlene, Grima Kathleen, Livori Luisa, Mercieca Deborah, Mercieca Yana, Micallef Mariella, Mizzi Sue-Ellen, Pace Jolene, Pace Michelle, Piccop Claire, Portelli Jolyne, Portelli Michelle, Portelli Nachter, Rapa Miriam, Refalo Romina, Said Marilyn, Vassallo Ariane, Vella Marita, Vella Melina, Xerri Ruth, Xureb Claudia M., Xureb Giorgina.

It-Tfal Subien li rċewew l-Ewwel Tqarbina



Attard Christian, Attard Francesco Pio, Axiaq Gorg, Bongalies Michael, Bowker Daniel James, Cachia Simon Mario, Caruana Gorg, Caruana George, Cassar Ronald, Cini Malcolm Gorg, Cremona Marvin, Farrugia Antione, Gala' Marvic, Galea Neville, Grech Marlon F., Grech Richard, Grima Mark, Mercieca Andrea, Mercieca Sharlom, Mintoff Mark, Muscat Gorg Mario, Muscat Matthew Ray, Pavia Benjamin, Rapa Kenneth, Scerri Joseph, Schembri Joseph, Vella Charlie, Xerri Jesmond.

It-Tfal Subien li rċewew is-Sagrament tal-Grizma ta' l-Isqof



Abela Christian, Apap George, Attard Eddie George, Azzopardi Godwin, Borg Eric, Borg Noel, Camilleri George, Camilleri Shawn, Farrugia Anthony, Farrugia George, Farrugia Mario, Farrugia Josef, Galea Stephan, Gatt Bertrand, Gatt Joseph, Grech Joseph, Grech Josmar, Grech Ruben, Grech Stephan, Grima John Paul, Mizzi Mark, Said Adrian, Said Marwel, Scicluna Billi Joe, Scicluna Franco Joseph, Sultana Matthew, Tabone Michael, Vella Gorg, Vella Kenneth, Vella Stephen, Xerri Felix, Xureb Adam Lee, Zammit Aaron, Zammit Maximilian.

It-Tfal Bniet li rċewew is-Sagrament tal-Grizma ta' l-Isqof



Azzopardi Kristy Ina, Azzopardi Rita, Bezzina Jesahel, Camilleri Gina, Camilleri Simone, Cassar Charmaine, Cauchi Sonya, Debatista Giogina, Farrugia Christianne, Formosa Antonella, Gatt Tanya, Grech Roberta, Grima Joanne, Mejk Andrea, Micallef Maria, Rapa Francoanne, Sacco Marie Patricia, Saocco Sylvana, Said Angie, Saliba Melissa, Saliba Sylvana, Silato Daniela, Theuma Claire, Xerri Daine, Zammit Jacqueline.

Il-Kor *Laudate Pueri* impenjat bis-shih fil-Qasam Mużikali f'Pajjiżna

Il-kor "LAUDATE PUERI" tal-Bażilika taghna kien mistieden biex jiehu sehem f'diversi kuncerti ta' prestiġġja li kienew ghamlu lilu u lill-knisja taghna għieh u unur.

Fis-6 ta' Frar, il-kor esegwixxa siltiet polifonici klassiċi fl-okazzjoni unika tal-ftuh f'Għawdex taċ-Ċentru ta' l-Universita' ta' Malta. Għadd ta' mistednin distinti, fosthom l-Onor. Ministru ta' l-Edukazzjoni, l-Onor Ministru għal Għawdex, ir-Rettur ta' l-Universita' flimkien mal-membri tal-"Board" ta' l-Universita', urew l-ammirazzjoni u l-apprezzament tagħhom għal mod eżemplari u ta' livell għoli li bih kienu nterpretati s-siltiet.

Fis-7 ta' l-istess xahar, il-kor ha sehem b'unur fil-Kučert Kommemorattiv tal-25 Anniversarju mill-ftuh tat-Teatru Astra, flimkien mal-Banda Cittadina "LA STELLA", li fost l-oħrajn indaqq u tkanta l-innu "A San Giorgio Martire" (1901) ta' Mons Giuseppe Farrugia (Tal-Vers). Fl-okkazzjoni tal-festi ċelebrattivi f'għluq il-100 sena mi-twaqqif tal-Parroċċa ta' San Laurenz, il-kor kien il-mistieden ewlieni f'Akkademja Mużiko-Letterarja li saret fil-knisja parrokkjali fl-20 ta' Marzu li għadda. Għal din is-serata attendew l-għola awtoritajiet ċivili u ekkleżjaġisti tal-gżira.

Fil-25 ta' Marzu 1993, il-kor kien mistieden mill-Wisq Rev. Provincjal tal-Patrijiet ta' Ġiezu biex jiehu sehem waqt serata ad unur tal-Beatu Giovanni Duns Scotus. Għal din l-okkazzjoni li

saret fil-Knisja tal-Patrijiet Franġiskani fil-Hamrun, sar l-għasar solenni ta' l-Immakulata Kuncizzjoni. Tkantaw ukoll il-motetti "Ave Maria" ta' T. de Victoria, u "Tota Pulchra" ta' A. Borroni. Il-kant intlaqa' tajjeb mill-kongregazzjoni preżenti mmexxija minn numru sabieh ta' patrijiet mill-Ordni tal-Franġiskani u numru ta' saċerdoti. Dan it-tip ta' għasar Kantat u alternat bejn il-kor 'a quattro voci' u assemblea, illum diffiċli li għadek tisimgħu. Fil-Bażilika taghna, il-kor jesejgwi Għasar Kantat, alternat bejn il-Kor 'a quattro voci' u l-assemblea, f'kull jum tat-Tridu Mqaddis fis-Sollennita' tal-Qaddis Patrun taghna San Ġorġ Martri.

Il-Kor kien mistieden ikanta waqt quddoesa solenni ċelebrata fil-Bażilika taghna nhar Hadd il-Għid mill-Provincjal tas-Salezjani ma diversi sacerdoti maltin u taljani fl-okkazzjoni tal-mawra f'Għawdex ta' grupp li jlahhaq 'l fuq minn mitt ruh ta' żagħżagħ mill-Italja li huma msieħba fl-assoċjazzjoni sportiva Salezjana (PGS). Għal quddiesa kienu preżenti fost l-oħrajn, l-Eċċellenza Tiegħu l-President ta' Malta, Dr. Censu Tabone u s-Sinjura tiegħu. Fi tmien din il-quddies, Mons Arcipriet ippreż'nta rigal ta' tifkira u awgurju lil-E.T. il-President fl-okkazzjoni ta' għeluq snien. Ta' min isemmi li kien propju fil-knisja parrokkjali taghna li hu kien ġie mgħammed 80 sena ilu fi żmien l-Arcipriet Refalo. Fis-17 l'April il-kor kellu l-unur li jippartecipa f'Kuncert li sar fis-Sala Principali ta' Dan il-Mediterran għall-Konferenzi biex jittakkar l-egħluq tal-25 sena mill-ftuh tal-Bank Ċentrali ta' Malta. Għal din l-okkazzjoni sinifikattiva kienet esegwita l-famuża 'Carmina Burana' ta' Carl Orff. Il-kor inghaqad mal-Kor Akkademja flimkien ma' l-orkestra taht it-tmexxija tas-Surmast Joseph Vella. Dan il-kuncert kien suċċess kbir u xehed għall-hila u l-professjonalita' tas-Surmast Vella kif ukoll ta' l-elementi diversi li fformaw il-kor u l-orkestra.

Fid-19 ta' April il-kor kien mistieden biex ikanta waqt servizz ekumeniku li sar fil-kunvent tad-



Il-Kor "Laudate Pueri" fil-Knisja ta' San Publiju fil-Furjana.



Il-Kor "Laudate Pueri" fiċ-Cerimonja ta' l-Inawgurazzjoni taċ-ċentru f'Għawdex ta' l-Universita ta' Malta.

Dumnikani, ir-Rabatta' ta' Malta, organiżżat mill-'World Council of Women'. Rapport li deher fil-ġurnal ewlieni 'The Sunday Times' tal-25 ta' April 1993 iddeskriva l-kant bhala sublimi.

Il-Hadd 25 ta' April sar kunċert fis-sala hekk maghrufa ta' San Ġorġ u San Mikiel fil-Palazz Presidenzjali fil-Belt Valletta. Għal dan il-kunċert li kien organiżżat mill-bord tal-'Malta Community Chest Fund' kienet mistiedna s-sopran ta' fama mondjali Katia Ricciarelli li għiet akkumpanjata fuq il-pjanu mil-'leader' u organista tal-kor Maria Frendo. Is-sopran distinta kellha kliem ta' tifhir u apprezzament shih għal mod delikat u stupend li bih Maria Frendo daqet il-pjanu u s-sens ta' 'rapport' li renexxielha tohloq biex setgħet tagħmel esekuzzjoni memorabbli.

Fid-29 ta' April, il-kor kien mistieden mill-'Managing Board' tat-Teatru Manoel biex jiehu sehem f'quddiesia li saret fil-knisja ta' San Publiju, il-Furjana. Għal din il-quddiesia ta' Radd il-Majr 'l Alla f'għeluq il-25 sena mit-twaqqif ta' l-orkestra tat-Teatru Manoel, idaqet il-quddiesia "in Re Maggiore" ta' Joseph Vella. Din il-quddiesia ssir kull sena fis-sollennita ta' San Ġorġ Martri fit-tielet Hadd ta' Lulju u għalja jattendu d-diletanti tal-mużika minn kull rokna ta' Malta u Għawdex.

Minkejja dawn l-impenji kollha, il-kor ta s-sehem tiegħu regolari waqt il-quddiesia tal-11.00am ta' kull nhar ta' Hadd li fiha l-kor jiehu hsieb jintroduċi silliet ta' mużika sagra li jkunu adattati għaż-żmien liturġiku. Ta' min isemmi s-sehem li l-kor jagħti waqt il-Ġimgha Mqaddsa u b' mod partikolari l-esekuzzjoni taċ-ċelebri 'Miserere' Ps.50 ta' Gregorio Allegri, li l-kor ikanta waqt iċ-ċelebrazzjoni liturġika ta' nhar il-Ġimgha l-Kbira.

Din il-harsa hafifa lejn l-impenji mużikali ta' dan il-kor tixhed għall-isem li jgawdi fil-qasam tal-kultura mużikali-korali ta' pajjiżna, isem li jagħmel għej lilu, lil San Ġorġ u lil Għawdex tagħna.

INHEJJU GĦALL-FESTA TAGĦNA



Bil-bidu tad-disa' hamisijiet bi thejjija għall-festa tagħna ta' San Ġorġ nistgħu nġhidu li tlibda tinhass il-htieġa ta' preparazzjoni spiritwali għall-festa. Il-festa għandha tkun għal kull membru tal-komunita' parrokkjali żmien li fih inharsu iktar mill-qrib lejn il-virtużiet li bihom kien imżejjen Ġorġi tagħna, biex ahna wkoll f'hajjitna nimitawh halli bħalu 'l quddiem ikollna eternita' ta' tgawdija fil-ġenna.

Nibdw ukoll nahsbu għall-festi ta' barra, u hawn nixtiequ ningħadu ma l-appelli li jsiru mill-Kumitat tal-Banda La Stella li torganizzahom, biex inheggu lil kulhadd jagħti sehem mill-ahjar li jista'. Kultant mhux kulhadd ikun pront idahhal idu fil-but u joffri l-kontribuzzjoni tiegħu. Niftakru li l-Każin ukoll qed jagħti sehem kbir biex il-festi jirnexxu u jgħamlu għej lilna u lill-gżirritna. Ahna ċerti li l-ġorġjani kollha jifhmu li jhtieġ li nagħtu sehem kemm fil-ġbir li jsir kif ukoll, min jista' billi noffru għajjnuna għall-armar tal-festa.

J'Alla meta jaslu l-jiem tal-festa kulhadd ihossu kburi li kellna festa kbira u sabieha bhas-solu għax ikun ta s-sehem tiegħu ġenerozament.

LADIES' SOCIETY

IKLA TA' JUM
SAN ĠORĠ

Jum San Ġorġ f'April ifisser appuntament kbir ghal-Ladies Society. Sa mill-1984, din l-Ghaqda tan-nisa tal-Parroċca taghna, ta' kull sena torganizza Ikla Kbira, sabieq minbarra 6-ċelebrazzjoni *liturgika* l-parruċċani jkollhom ukoll 6-ċelebrazzjoni *konviviali* li fiha jiltaqgu bhala hbieb maghqudin f'isem il-Patron t'Ghawdex San Ġorġ.

Din is-sena l-Ikla saret fil-Lukanda ġdida "l-Imġarr", u fiha hadu sehem 161 persuna. Fil-fatt ma kienx hemm iżjed postijiet ghal oħrajn li xtaqu jiġu. Saret taht il-patroċinju distint ta' l-Onor. Ministrughal Ghawdex u s-Sinjura Tabone. Monsinjur Isqof ma setax jattendi minhabba impenn urgenti li nqala' fl-aħhar minuta.

Fi-ikla ta' din is-sena, li mexxiet mija fil-mija ma tfakkarx biss Jum San Ġorġ iżda ukoll l-ghaxar anniversarju mit-twaqqif tal-Ladies Society li bdiet il-hidma taghha qrib tmien is-sena 1983.

F'dawn l-aħhar xhur, il-Ladies Society ghamlet diversi attivitajiet oħra, kemm reliġjużi kif ukoll rikreattivi, kif ukoll "fund-raising". Fosthom ta' min isemmi żewġ harġiet f'Malta, pellegrinaġġ ghal-kappella tad-Dar ta' San Ġużepp, f'Għajnsielem, u nofs ta' nhar lrtir għand is-Sorijiet Agostinjani, u diversi Coffee Mornings.

Issa jmiss il-Bazaar tal-Festa li se jsir fit-12 u 13 ta' Gunju fi Pjazza San Ġorġ.

Inheggu lil dawk kollha li jhobbu lil Patron taghna San Ġorġ u l-Bażilika lili ddedikata sabieq ma jonqsux milli jilqgħu l-istediniet li tagħmlilhom il-Ladies Society għall-attivitajiet taghha.

Hinijiet tal-Quddies Fil-Għaxija

- Hdud u Festi: Fil-5.00pm u fis-6.30pm
- Matul il-Gimgha: Fil-5.30pm u fis-7.00pm

LIL
SAN BENEDITTU ABBATI

PATRUN TA' L-EWROPA

Mghallem tas-skiet; bennej tal-Monakizmu, Is-sliem għalik, ta' Norċja Benedittu. Ġiehek ma jmutx għax qrid il-Paganizmu, Fil-Knisja tagħlim żrajt u sew irfidu.

It-talb u x-xogh 'l huma s-sisien ta' wliedek, U fuqhom bnejt kastell kontra l-ghedewwa, U dan jixdhuh l-eluf li mxew b'kitbietek, Fihom sabu tagħlim u għerf u hlewwa.

Is-sema u l-art it-tnejn stagħnew b'tagħlimek, Bhal xmara bil-ġieħ faru, wkoll b'tifhir, Uliedek għallmu l-ġnus kif Lilek tqimek, U ma beżgħu minn hadd, lanqas tmaqdir.

Nitolbuk, Qaddis kbir, li għext is-skiet, Li timla' lill-qlub tagħna bil-barkiet.

Kan. Dun Nikol Vella Apap
21 ta' Marzu 1966

Nota: Fis-sena 1966, il-Papa Pawlu VI għamel lil San Benedittu Abbati "Patrun ta' l-Ewropa", hekk il-festa ta' dan il-Qaddis bdiet issir ta' kull sena fil-11 ta' Lulju. Qabel il-Festa ta' San Benedittu kienet issir fil-21 ta' Marzu tifkirta ta' "Transitus" (Mewt) tiegħu li ġrat f'Montecassino madwar is-sena 547.

San Benedittu twieled f'Norcia madwar is-sena 480. Oħtu tewmija hija Santa Skolastika li l-festa taghha ssir kull sena fid-9 ta' Frar. Dawn iż-żewġ qaddisin Ahwa ġejjin mill-familja "ANICIA" li minnha huwa ukoll ġej San Ġorġ Megalomartri. Mill-Familja ANICIA insibu wkoll lil Papa San Ġirgor il-Kbir (590-604), lil Papa San Felċ II (482-492), lil Proba u Guljana, li jissemmew minn San Ġlormu u Sant Wistin.

LELI PORTELLI

- LEGATURA
- TISWIJA TA' KOTBA
- MAGAZINES u
- DISSERTATION



97, Aris Street, Xaghra, Gozo.

Tel: 552556

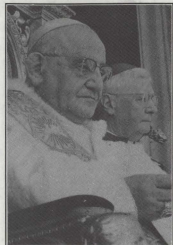
jaqbad mill-paġna ta' quddiem

Tletin Sena mill-Mewt tal-Papa Ġwanni XXIII

Papa xandar l-appell tiegħu lid-dinja. Il-paċi ġiet salvata.

Is-Sinjura Adjubei bkiet

Flit xhur wara it-tifla ta' Kruschev flimkien ma' żewġha Adjubei, direttur tal-*Izvestia* ġew milqugħa mill-Papa fil-Vatikan. Matul l-Udjenza il-Papa ta Kuruna tar-Rużarju lis-Sinjura Adjubei. Imbagħad talabha sabieqx tghidlu l-ismijiet tat-tfal tagħha. Il-



Papa qalilha: "Jiena naf diġa x'jisimhom.....Iżda jekk jogħbok għidhom int. Hadd ma jaf jgħidhom sabiħ iktar minn omm".

Kienu hafna dawk li ma tant nifexx il-din iż-żgħira ta' dawn ir-Russi fil-Vatikan. Il-Papa Ġwanni XXIII qal lill-Kardinal Marty, Arcisqof ta' Parigi: "Jiena naf li hafna skantaw minhabba din iż-żgħira. Kien hemm minn hassu offiż u inkwetat. Għaliex? Jiena rrid nilqa' lil kull min iħabbattili l-bieb. Jiena iħqajt magħhom, tkellimna dwar uliedhom. Rajt lis-Sinjura Adjubei tibki. Tajtha kuruna tar-Rużarju, tilwaq li għidtilha li żgur li ma tafx għalfejn nużawha u l-anqas kont qed nippretendi minnha li tidda tużaha, tlabtha biss li kull darba li tħares lejha il-Kuruna tiftakar li kien hemm OMM PERFETTA, mimlija b'imhabba tassew kbira.

Il-"Pacem in Terris"

Fil-11 ta' April 1963, Hamis ix-Xirka, il-Papa t-Twajjeb, Indirizza lid-dinja kollha l-Enċiklika tiegħu PACEM IN TERRIS. Kienet it-testament tiegħu. Il-President Kennedy kellu dan il-kumment dwar din l-Enċiklika, li harget sentejn wara l-enċiklika l-oħra MATER ET MAGISTRA: "Bħala Katoliku inhossni kburi, u bħala Amerikan tghallimt hafna minnha. L-Enċiklika turina b'ċerta konvinzjoni, il-fuq il-bażita' religjon kbira, jista' jigi żviluppat suġġeriment f'materja ta' affarijiet pubbliċi li tkun utli għall-bniedmin kollha ta' rieda tajba".

It-Tmiem

It-Tmiem ta' dan il-Papa kbir kien

wasal. Tumur aħrax kien qed ikissru bl-uġiegh. Fit-30 ta' Mejju 1963, it-tobba qatgħu qalbhom għal kollox. Is-Segretarju tiegħu infexx jibki. Il-Papa rah u qallu: "Issa mhux il-hin tal-biki. Dan hu mument ta' ferħ...mument ta' gloriya.....Bil-mewt tidda hajja ġdida.....Jiena stajt insewji pass pass il-mewt tiegħi.....Issa sejjer kunjent.....Jiena trankwil: għamilt dejjem ir-rieda ta' Alla, dejjem....dejjem.....dejjem...."

Wara erbghat ijiem ta' agunija, ma' l-ewwel dellijiet tal-għabex tat-Tnejn 3 ta' Gunju, il-Papa tal-Konċilju miet. Kellu 81 sena, sitt xhur u 9 t'ijiem. Fl-Awla tal-Konċilju kien ġie propost li jipproklamawh QADDIS b'akklamazzjoni. Iżda dan ma seħħ. Bada l-proċess tiegħu. Iżda għall-bniedmin kollha ta' rieda tajba GWANNI XXIII huwa diġa meġus bħala l-bniedem ġust u qaddis.

Kemm għandna x'nitgħallmu minnu! Kemm għandna x'nimitaw fih!

Illum, tletin sena mill-mewt tiegħu rridu ngħidulu :

- GRAZZI tal-Tieqa Il Int

- GRAZZI tal-Knisja

- GRAZZI tal-Konċilju Il

- nidejt u ftaht

- GRAZZI tat-Tbissima Il

- tferrah u tffarag

- GRAZZI tal-Paċi Il

- għaliha hdimt u stinkajt

- GRAZZI tas-sempliċità'

- tiegħek Il tirsraq Il-qlub

- GRAZZI u idhol għalina

- blex bħalek inħobbu l-Knisja

- Omma.

ROKNA GHAT-TFAL

Għeżiż tfal,

Kif intom? Iż-żmien għaddej u ma jistenna lil hadd. Reġġhu għaddej xahrejn oħra bil-heffa, u dan ifisser li reġa' wasal iż-żmien li niltaqgħu u ngħidu xi haġa għall-ġid.

Infakkarkom, allavolja intom tafu tajjeb u mhux ser tinsew, li x-xahar li jmiss - Gunju - huwa x-xahar ta' l-eżamijiet: min ser jagħmel l-eżamijiet anwali u min ser jagħmel jew għamel l-eżamijiet għall-Junior Lyceum u għas-Seminarju. Jien nawnura lil kulhadd li jkollu riżultat tajjeb. Biss, nitfakru dejjem

li rridu nkunu mħejjijin tajjeb billi, m'għandniex xi ngħidu, nistudjaw hafna u nstinkaw kemm nifihu.

Tfal, illum irid ngħidlikom xi haġa mportanti. Aqraw din: Tony beda jtkellem baxx, u meta kkorriġewh, qallhom, "U iva, b'daqshekk x'tiha?"

Joe tefa' ġebela lejn bozza ta' l-elettriku fil-park u kissirha, u meta widdbuh, qallhom:

"U iva b'daqshekk x'tiha?"

U b'effett ta' dawn in-nuqqasijiet li għal xi whud huma żgħar, il-hajja nagħmluha kerha u iktar diffiċli.

Fhimituh, tfal, dan il-kliem? Toqgħodux tghidu bħal dawn il-tfal vandali u mqarbin: "U, b'daqshekk x'tiha?" Għax meta tidraw tagħmlu xi haġa, ikun diffiċli hafna biex taqgħuha u ma tibqgħux tagħmluha. Ftakru dejjem f'dak il-qawl Malti li jgħid: "L-għada (id-drawwa) li titrabba finja, il-kelien (il-mewt) biss inehhaha".

Tata', Iż-Zju Peppi

Il-Grupp Folkloristiku Astra fir-Russja

L-ewwel grupp folkloristiku Malti li ta spettakli folkloristiċi fir-Russja kien il-Grupp Folkloristiku ASTRA, tas-Socjeta' La Stella.

Mit-13 sal-21 l'April 1993, il-Grupp Folkloristiku Astra pparteċipa bhala mistieden speċjali fl-okkażżjoni tat-tieni festival nazzjonali taż-żgħażaġħ tal-belt Stat ta' Voronezh, fir-Russja. Il-Grupp Astra kien l-uniku grupp barrani mistieden ta' l-unur għal dan il-Festival.

L-ewwel attivita' tal-Grupp kienet bankett ta' merħba lill-Grupp Astra. Preżenti għal dan il-bankett kien hemm ir-Rettur ta' l-Universita' ta' Voronezh, Profs. V. Popov u personalitajiet deistinti mill-belt ta' Voronezh. Waqt din il-festa ta' merħba saru diskorsi ta' l-okkażżjoni u bdil ta' rigali u tifkriet minn V. Popov. Id-direttur artistiku tal-Grupp Astra, Manwel Grima, irreciproka.

Gew organizzati udjenzi speċjali lill-kontingent Għawdxi f'osthom spettakli folkloristiċi minn diversi gruppi Russi ta' Voronezh, show impressjonanti mill-iskola tal-mużika tat-tfal, iehor minn grupp professjonali 'Cossacks of Russia' u l-ballet 'Swan Lake' fil-Voronezh Opera House.

Il-grupp itieħed f'eskursjonijiet madwar il-belt ta' Voronezh, f'mużewijiet ta' l-antikita' u ta' l-arti, diversi monumenti sbieħ u gonna pubbliċi.

L-ispettakli offra l-Grupp Astra kienu milqugha kollha bi 'standing ovations', bukketti ta' f'kuri u kummenti

nkorrāgġanti hafna. Għall-membri tal-grupp din kienet xi haġa li għamlitilhom kuragġ għax fil-waqt li fil-Grupp Astra kulhadd ammira l-aġilita' tagħhom fil-mużika u fiż-żfin, huma baqqu mistagħġbin bil-hlewwa tal-mużika u taż-żfin folkloristiku malti.

Fost il-ġurija kien hemm id-direttur artistiku t t - Teatru Bolshoi ta' Moska, id-direttur artistiku tal-'Voronezh Opera House', is-segretarju ġenerali tal-'Moscow Folk and Art Centre', u l-koreografu prinċipali ta' skola ewlenija tal-ballet f'Voronezh. Waqt l-ispettakli tal-grupp din l-istess ġurija wriet l-apprezzament tagħha billi bagħatet hafna bukketti ta' fjuri lill-artisti prinċipali tal-grupp Astra. Il-Grupp ġie ppreżentat b'"Diploma for Outstanding Performances", rigali u trofej mid-Direttur tal-Kultura ta' Voronezh, Ivan Chuknov.

L-aħhar jum tal-Grupp Folkloristiku Astra kien fil-belt ta' Moscow, fejn saru sight-seeing tours. Delegazzjoni mill-Grupp kellha laqgħa kordjali hafna ma' l-Ambaxxatur

Malti f'Moska, is-Sur Maurice Lubrano u s-Sinjura tiegħu. Saret laqgħa oħra mad-Direttriċi tal-Moscow Folk Art House, fejn din stiednet lill-Grupp Astra għall-spettakli folkloristiċi ma' diversi bliet u rħula fuq ix-xmara Volga.

Fir-Russja l-Grupp Astra kien taħt it-tmexxija tad-direttur artistiku Manwel Grima, akkumpanjat mill-Mro. Joe Bezzina u George Farrugia. Adelina Attard, il-kantanta versatili Għawdxija sieħbiet il-grupp.

Dr. E. Żulina, id-Direttur taċ-Centru Kulturali Russu f'Malta, flimkien mal-Ministeru taż-Żgħażaġħ u Kultura u l-Ministeru għal Għawdex, għenu hafna lill-Grupp Astra f'din il-mawra memorabbli fir-Russja.



Forestals

POPE JOHN PAUL II STREET, VICTORIA • GOZO
TEL: 551234

Watch out for Trade Fair
OFFERS

NEW WORLD

smeg

JVC

SONY

Credea

Miele